

Стан Редакције и Административни Космичка ул. бр. 22.

Огласи се дају у Административнији.

Цена утврђена.

Неплаћена се писма не примају. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новац и све остало што се односи на лист, слати власништву листа.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРВ ПОДНЕ

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092.

Наше бојиште

На Молдавском Острву

КРАГУЈЕВАЦ, 7. јуна

5. јуна око 6 часова увече, под заштитом артиљеријске ватре, мајор Душан Кузмановић са једном одељењем војника који су се добровољно пријавили, прешао је на Молдавско сјевро и засебо целу његову посаду, која се састојала од једног официра и 29 војника. Поред тога за време је све његово оружје, једну пољску болница и један пољски телефон на Заробљеници и плен пренети су на нашу страну. Који нас није било губитака. Непријатељ је имао три рањена. Овим пријатељски пловни парк, који се налазио код Молдаве, делом је потоњен а делом искварен. Нише се одељење затим вратило са острва на нашу страну.

Румунија — нова Аустрија

Година хита да допуни своје послезње дане од како је бујну европски пожар, пожар каквог историја не памти, а српски народ се још увек налази на помољу. Остварења свог националног уједињења Груба и челична, милостива и нежна рука нашега сељака још увек чврсто држи истргнута крвља мач. Ми смо спремни да дочекамо и по вебројенији пут нашег бодља не пријатеља, а они који дође да нас убеде у своје пријатељство, оне неутралне државе које нам кадом на глашују своју истинску најност — оне још увек ћуте. И да ли се нама сме замерити ако нам се и не веома заче у иначе шиј роким грудима сумња у њи хове прикњивене интересе? Не. Наша ће сумња бити оправдана, она ће имати солидне основе.

Србија је била прва која је коракнула касак и правде и истине; ъу су одмах прихватиле три највеће саде: некористољубија Русија, цивилизација Француска и хумана Еглеска. А дре државе, од којих је данас једна већ у рату — Италија — и друга — Румунија — још увек у необјашњеној неутралности, њих две су одмах у самим почетку истакле принципа националности и изјавиле жељу за својим личним националним ујединењем. И кад је цлој Европи јасно (ту убрз

кад се ова усугује да без трука поноса и стива за хтев у својим грешенијама чак и око, што се не само коши а и интересима Србије, већ је опомиње на судбосни удар челичне отпорне у срце истинског јунака.

Ва нам веће з мртвима. То вас пита наш вајувашији национални интерес.

Зоранов

Епиграм

Турска ропата

Две струје у Турској
Дело се на „рад“ —
Младотурци и даље су
За рат и за глад;
Старотурци ма за какав
(И са штетом) мир —
„Васкрсава“ исто тако
Из гроба вазмир,
Да у руку опет сиђе
Када сине сјај —
Две су струје ал' узман
Кад је исти — крај!

М. Расински

Работи

Док београдска пошта није у могућности да издаје пренос пакета на воловска кола, доле се по реквирираним картицама са и без гума по цео дуги дан возају сваје и сестрине оних, који су реквирирани кола за „војне потребе“. Или ћете спазити пред скори мрак, како крагује ачким друмом или оним што води у Топчићев, бесно каја искасану кућу са каруцама у којима се шире нека од оних многих што ревносно „посећују“ подлажаје.

Аргус

Мањ'то

— Натписи и смештај —

РИМ, 8. јуна

У Ријеци су власти наредиле да се све талијанске фирме промажу, и да се ватписи ставе на мајорском и немачком језику!

Мањ'то ако вјутр је не спасе од пропasti

Пред крајем (?)

— Извјава г. Каја —

ПАРИЗ, 8. јун

У разговору са неколико француских и страних војника, г. Каја, би-шта мајстар финансија је јасно, да се Румунија спрема да после свршетка овог страшног крвопрола наследи и наре и чије вејастро-угарске монархије.

Не замерати нам поштани полиграфи пријатљске наме Румуније, ако нас опоменемо нечег шо ви можда већ дјевно најбрже љивије тајете. Речите им искрено, да ли се Румунија спрема да после свршетка овог страшног крвопрола наследи и наре и чије вејастро-угарске монархије?

И да се све талијанске

фабрике за израду муниције у државним рукама, а и ове и купиле

и ће се мови за врло кратко време да нарађаје огромна количина муниције како за Еглеску, тако и за све Сајле из Споразума.

У Пешти

Венизелос долази

— Пред променом режима у Грчкој —

— Извештај „Стражи“ —

СОЛУН, 8. јуна.

Из Атине јављају да је крљ јуче око 11 час ва пре подне прими Венизелоса и да је са њим у грају престолоносни следника Ђорђа, другог кнегијерса. Ко сигуран говори се, да је краљ нудио Венизелосу да пре састанка ску штите образује кабинет и да пред њим изиђе са програмом свог будућег рада.

Венизелос је тражио времена да се промисли, и чим је изашао из добра, одржао је конференцију са својим пријатељима, које је упозињао са краљевом жељом.

Листа, коју ће Венизелос поднети краљу овако је саставља:

Председник и министар иностраних дела Венизелос, Гвидо и рије Данглис војни, Редулис финансјија, Руосос привреде, Дијамантидес грађевине, Загланос првога

За п едесетника парламента, Венизелосова пратија кандидовао Сим. са, главни директор „Патриса“ и секретар Венизелосове странке.

САНДЈАГО

У Бесарабији

— Страховит порез Аустријанаца —

ПЕТРОГРАД, 8. јуна.

Повлачење Аустријанаца из Бесарабије претворило се у значајно багство. Руски туркестански војници формално су исекли чео један пук Аустријанаца, који су суставнији још између 4 и 5. јуна у пределу Новине и Улска. На фронту Камин Брод прењи и пријатељи који делови покушали су између 4. јуна да прваче себи нутрије Гродешких језера, али су одбили. На томе делу топовска и пушчана ватра продужује се. Ваше Њижнова, у близини Комарна, пријатељ је пре бацио велике снаге на првачну обалу Ђејстра. Међутим сви ти покушаји не пријатеља да и бије на другу страну одбили су у Благовиши Корепа и Сновидова. Између Пруга и Ђејстра продолжују се огорчаве борбе.

У Пешти

— Кампања на несвесним липераната —

У Пешти су полицијске власти ухапсиле лефтантага тештнског болнице Сен-Гера, који је државе и лијерона, болници под вијетом јачине, и у месту мости давао дој. Тако је ухапшен управник бочнице са Мртвог ратног Остаза Александар Чех Ноје у затвору обеси.

Из Загреба

Већике припреме у болницима

Специјални извештај „Стражи“

СОФИЈА, 8. јуна

Из Бача је вијев ју, да је доји болесничких кревета, у Загребу падао са 11 хиљада комада.

Муниција

— Истоваривање муниције —

Петр град, 8. јун
Око 150 француских трговачких бродова приспели су у Архипелаг где су ис

ијадије и већији

и мањији

и већији

Пред новим догађајима

— НЕОДОЉИВА руска офанзива —

— Извештај СТРАЖИ —

БУКУРЕШТ, 8 јуна.

Добро вооружана и одлично муницијом снабдевена и најснажнија у људству, Русија се спрема за нове догађаје. У главном штабу руском уједињеној савезници се проучава план за нову неодоливу руску офанзиву, која ће потпуно скрхати немачку упорну сфањизму.

ЈОН.

Розвелт хоће рат

— Специјалан извештај „Стражи“ —

СОЛУН, 8 јуна.

Јављају из Америке, да је Теодор Розвелт, председник републике написао неколико чланака у којима тражи да Америка одмах објави рат Немачкој.

Чланци су издавали сензацију у америчким круговима, и већи део јавног мишљења стао је уз Розвелта и тражи, а се уђе у акцију.

САНТЈАГО.

Аустро-талијански рат

— Успех на целом фронту —

РИМ, 6 јуна.

Јављају за среће сукобе с непријатељем на целом фронту у Ерентонику, Задару, Уналду Адије, у Клаванду Федоја и у Монте

пизио, у Кадоре и на гребenu између Папијоло и Вахтандес у Карнији и на неким местима линије Соће, где су наше трупе утврдиле постигнуте успехе. Нарочиту важност треба припрати аකција која се развијала у зони Краја, коју су извршиле алијанске трупе са задатком да истерају непријатеља са стена на северу. Операција је отпочела петнаест узене стene, ноћи, и свршила се потпуним успехом у зору после једног срећног напада. Број до сада постигнутих заобљених износи 315 војника и 14 официра.

— Свешице прокламације —

РИМ, 6 јуна.

Аустријанци су помоћу великих балона бацали некакве смешне прокламације, поизвијући италијанске војнике да дезертирају, нудећи им добар положај, добру храбру и новац за оружје које буду донели. Они нуде нашим војницима 10 круна за потпуну пушку, 500 круна за митраљез, 2000 круна за топ или аероплан и најсамо 150 круна за коња. Наше трупе одговарају на ове прокламације примерима храбости и жарког патротизма.

— У ваздуху —

РИМ, 6 јуна.

Један наш дрижабл, летећи изнад непријатељских редова, бацио је преко нек

У Дарданелама

— Храбро државља једино енглеске бригаде —

ЛОНДОН, 4 јуна.

У Каиру је данас објављен овај чланак о опеаријама у Дарданелама: Ноћи између 1 и 2 јуна је дан турски одред, под командом једног немачког официра, напао је храбро руске бригаде које је држала енглеску бригаду. Највећи део непријатељских трупа ослобођен је том приликом за барбу. Међу мртвима највећи део су немачки и један турски официр. Турци су такође извршили напад на руске трупе које су смо освојили и ну између 29 и 30 маја. Морали смо се повуći за 40 метара, али смо доцније узели ров који су били напустила митраљеским кошћем са оба краја рова и по том фронта низ вагјадом на бајонет; тада су наша понова ушили у ров и тамо су нашли преко 200 турских лешева. Наши губитци су минимални.

Са мора

— Осујети покушај пренаве —

Париз, 7 јуна

Команде министарства морнарице: Један француски контра торпиљер ухватио је између гребена Матапана и Крита малу грчку једрилицу која је имала лажна уверења. На овоме броду била је мисија турских официра која је послао Енвер пашу у Траполис, да однесе поклоне С-вусију.

Ваљем ликује

Посета немачког главног штабу

ПАРИЗ, 8. јуна

Кајаер Ваљем позвао је посланике Румуније и Бугарске да посете немачки главни штаб.

У политичким и војним круговима овај се позив тумачи, као Кајаеров намера да убеди посланике у непобедној немачкој трупи, као и да Румунија и Бугарска треба да остану за време рата неутралне.

Рашки зајам

— Колико је уплатила Српска Банка у Загребу —

Букурешт, 8. јуна

Иако се уплатила за нова зајам ратни врши под притиском власти, ипак оне се оправдаше оне наде које су постављале. Српска Банка у Загребу уплатила је 250 хиљада круна. Да би натерали чланове управног одбора да узму што више, власти су отвориле претиле да ће целу управу ухапсити и бинчну имаошину конфисковати.

Добар плек

— Три ратна бреда —

РИМ, 8. јуна

Букурешт, 8. јуна

Ситуација је у Јадруну веома очајна и постаје све гора. Турски војни контингент испретано се држи у Јадрун и сменjuју до садашње трупе. Главна тврђава и сви форови око ње ванам су у трупама искривљени. Форови су опкољени бодљиковим жицама.

Ми ју становништвом и и ми са самим трупама осећамо како негодовање против немачких официра, које опужују да су највећи непријатељи Турске и турске независности.

ЈОН.

Упознали их

— Територијалне компензације бугарске војништвотворе —

— Специјалан извештај —

СОФИЈА, 8. јуна.

По вестима из владиних кругова, Влада ће за дана два опет почети да води преговоре са портом о територијалним компензацијама.

Једно чудо

Крагујевац, 5-VI-915. г.

Нигде се вељда у свету не поклања мање пажња журналистици, као код нас у Србији.

Пишите ви шта хоћете, изнесите масу чињеница, због којих бисте у паметном свету одмах повела реч и у јавности, и у дотичном Министарству, или евентуално, и у скупштини, — све то код нас не чини ништа. Нарочито, ако је још тангирана страна у каквој великој милости. Гуза она баш и не вреди писати.

То је право чудо у Србији. Пре петнаест дана, ми смо преко „Страже“, као листа, који не припада ни једном партијском колу, изчили, једну крајњу некоректност овдања на начинство, које је забранило једном друштву млађих људи, да држи позоришице представе, у корист касе „Српског Црвеног Крста“, т. ј. наших рађеника.

Зато, што треба да се пуште прортице чији управник по властитеног друштва „Гудулић“, које овакво, какво је, да је срећа, не би у другом свету ни постојало; чак ни по селима.

Забрањује се дакле, у времену ратном, једном патријотском удружењу, да помаже Српској Држави, преко установе, Српског Црвеног Крста!

И у место, да се ти питајеш одмах позабави, и остало је наша јавност, Српски Црвени Крст, Министар војни, Мијистар унутрашњих дела и да једно такво апсурдно решење начелства, као једну аномалију у овим ванредним приликама одбаци, она — сви буте! — Њути и председник месног олбора „Црвени Крст“, бути и г. Гројл управник Народног Позоришта, који је томе удружењу из патријотских побуда обећао скакујевану помоћ из Народног Позоришта — — а ћуте и „Црвена“ и скаке иниција био су стогише на конку, који би био највећи да је у каси „Српског Црвеног Крста“ добродошао нашим болима ратничима.

И месни одбор за сузбијање зарада, и начелство, одобрili су решењем оруштву нашим омладинацама пре Српске Тројице понашајући бине и државе представе у локалу Крагујев. Пивници, који је и најлепши за те преставе; и омладинци су овим трошком полигла бину по лепоти — завидују, да сва путују позоришта, да и не помињем компарацију између ње и оне чатре „чвргине“, које публика не може да гледа!

И сад, пошто су ти млађи људи, одржали 3 представе о Духовима, и дали каси Српског Црвеног Крста 1600 динара, начелство им је забранило даље државе представе. Забранило, у место да иницијативом својом изабре и томе друштву припода боље глумице позоришта, да и не помињем компарацију између ње и оне чатре „чвргине“, које публика не може да гледа!

Публика која долази у Пивницу, гледа ону једнствену бину, без представе; гледа и крсти од чуда.

А и јесте чудо; одобрili по зориште човеку, који никад не привређује државу, и који је у „Галпари“ направио једну тапанују, јер се услед малог простора у башти публика поступа уз слове гимназије, — противу пратилаче прости, да и не помињем компарацију између ње и оне чатре „чвргине“, које публика не може да гледа!

Монструовано! То је само у Србији могуће.

— Стрази, то је све морално богатство човека.

Анатол Франс

— О страстима не треба зло говорити; све што се свете ствари, ствара се по помоћ њих.

А. Франс

— Права љубав развија и умне способности.

Самуило Смајле

— СПОРТ

Лоптачке утакмице

У недељу је одржана у Крагујевцу лоптачка утакмица између вршачког комбинов ногатима и новооснованог крушевачког тима.

Резултат игре донећемо.

На Видов-дан одржава се у

Бујницији лоптачка утакмица између Бујничана и комбиновог тима из Београда.

Наталија Маске

Последње вести

Дуж руског фронта

— Руско пруско бојиште —

ПЕТРОГРАД, 7. јуна.

Борбе локалног значаја воде се и даље у области Шавли и западно од Њемена. На фронту Нерава води се саважња артиљеријска борба. 6. јуна од Јадрајежа, на фронту Топева није долазило до значајног сукоба.

У правцу Реве, Руска и на фронту Једре 5 и 6. јуна непријатељ је предузео офанзиву са јаким снагама у којима су биле ангажоване трупе доведене из Белгаје.

— У Галицији —

На Дњестру 6. јуна непријатељ је са јаким снагама нападао виав дно од Нижњева и успео је да предузеје до села Корпене и Кошјеркин, али смо га енергичним контра нападом одбацили и нанели му велике губитке. Гомилјак је смо задобили преко 2000 заробљеника и 7 митраљеза.

Између Дњестра и Прута водила се саважна борба од 5 до 6. јуна. Задобили смо 8 митраљеза.

— На Кавказу —

ПЕТРОГРАД, 8. јуна

Осујетили смо покушај Турака да предузеје оружани против нашег десног бока у обалском правцу.

У правцу Мелазији, западно од Аклијана се коњица сукобила са Курдима.

У области Вана водиле се велике борбе.

Талијанско-аустријска војна

— Бомбардовање вароши —